Aducerea în România a moaștelor Sfintei împărătese Elena

Materiale despre Sfinţii împăraţi Constantin şi Elena:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf.%20Constantin%20%C5%9Fi%20Elena%20(21%20mai)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Constantin+Elena

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Elena

***

Sfânta împărătească Elena, mama primului împărat creștin și promotoarea Locurilor Sfinte creștine

Live 4K: Aducerea în România a moaștelor Sfintei împărătese Elena - Catedrala Patriarhală:
https://www.youtube.com/watch?v=IrM0XjafLC0

***

Prea sfințiile voastre, prea cuvioși și prea cucernici părinți, prea cuvioase maici, iubiți credincioși și credincioase, Hristos a înviat! Cu aleasă bucurie duhovnicească, înnoită de lumina Învierii Domnului, ne aflăm astăzi în Catedrala Patriarhală Sfinții Împărați Constantin și Elena pentru a întâmpina și a ne închina cu toată evlavia moaștelor Sfintei împărătese Elena, care alături de fiul său, Sfântul împărat Constantin cel mare, a marcat prin evlavia și prin faptele sale o cotitură decisivă în istoria Imperiului Roman și în viața Bisericii lui Hristos.

Trăim un moment cu totul deosebit, de vreme ce moaștele Sfintei împărătese Elena, păstrate aproape întregi la Veneția de peste opt secole, sunt aduse în pelerinaj în România.

După Grecia, care a primit un astfel de pelerinaj în anul 2017, România este a doua țară ortodoxă în care sunt aduse sfintele moaște de când ele se află în Italia. Acest fapt reprezintă o mare binecuvântare pentru Biserica noastră în Anul Centenarului Patriarhiei Române și al aniversării a 1700 de ani de la Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325).

***

Sfânta împărătească Elena s-a născut în jurul anului 250 în localitatea Drepanon (Helenopolis) din Bitinia, într-o familie modestă, tatăl său fiind hangiu. La vârsta de 20 de ani s-a căsătorit cu generalul roman Constantius Chlorus. Din această fa-

milie, în 273-274, s-a născut în orașul Naissus din Moesia (astăzi orașul Niș, Serbia), Constantin, cel ce avea să devină împăratul Constantin cel mare.

Viața Sfintei Elena a fost marcată de încercări, fiind nevoită să se despartă de soțul ei, Constantius Chlorus, care, pentru a putea fi numit ajutor de împărat (cezar) a fost obligat să se căsătorească cu Teodora, fiica împăratului apusean, Maximian. Însă, Sfânta Elena și-a găsit împlinirea în creșterea și educarea fiului său, Constantin. Ea l-a educat discret, dar cu rezultate impresionante, pe fiul său, deoarece toate lucrările pe care Sfântul Constantin le-a făcut în favoarea Bisericii au fost inspirate de mama sa Elena.

Abia în anul 306, când Constantin cel mare a devenit cezar în Apus, după moartea tatălui său, Constantius Chlorus, la York, a luat-o pe mama sa Elena la reședința imperială de la Trier, în Germania.

Ulterior, după victoria lui Constantin asupra lui Maxențiu, în 28 octombrie 312, Elena a primit titlul de Nobilissima Femina, iar după înfrângerea împăratului de Răsărit, Licinius, în anul 324, ea a fost numită Augusta, în anul 325, purtând același titlu Imperial ca și Fausta, soția împăratului Constantin.

Deși s-a bucurat de această demnitate imperială doar pentru o perioadă scurtă de timp, aproximativ 5-6 ani, Sfânta Elena a folosit această poziție pentru a sprijini Biserica lui Hristos și a promova Locurile Sfinte ale creștinismului.

Cel mai semnificativ episod din viața Sfintei Elena este pelerinajul său la Locurile Sfinte, întreprins în anul 326, la scurt timp după Sinodul I Ecumenic de la Niceea din anul 325.

După cum ne relatează istoricul bisericesc Teofan mărturisitorul, „Sfântul Constantin a trimis-o la Ierusalim pe fericita Elena, cu bani și soldați, pentru a căuta Crucea cea de viață dătătoare a Domnului. Macarie, episcopul Ierusalimului, primind pe împărătească cu cinstea cuvenită, a căutat împreună cu ea doritul Lemn făcător de viață, cu liniște, rugăciuni însemnate și posturi. Făcându-se acestea, s-a arătat în scurtă vreme de la Dumnezeu locul, indicându-i-se aceluiași Macarie [locul] în care se înălțau templul și statuia demonului necurat Afrodita, pe care, împuternicită cu autoritatea imperială, de Dumnezeu încununata Elena le-a dărâmat în

scurtă vreme, săpând din temelii cu o mulțime de meșteri și aruncând pământul. Acest [templu fusese] zidit în chip strălucit de către Aelius Hadrianus” [1].

După cum ne relatează Sinaxarul (din 21 mai), dorința Sfintei Elena de a găsi Crucea Domnului a fost motivată și de minunea petrecută cu fiul său, Constantin, la Pons Milvius (Podul Vulturului), lângă Roma în anul 312. Dorind să mulțumească Dumnezeului creștinilor pentru victoria miraculoasă a lui Constantin împotriva împăratului Maxentius, după apariția semnului Sfintei Cruci pe cer, ea a plecat la Ierusalim „cu o cantitate mare de aur”, dornică să găsească cinstitul lemn al Sfintei Cruci.

Ajunsă în Țara Sfântă, Sfânta Elena s-a ocupat mai întâi de eliberarea creștinilor închiși sau trimiși la muncă în mine doar pentru „vina” de a fi creștini, arătându-și astfel milostivirea și grija față de cei persecutați. Apoi, cu autoritatea conferită de rangul său imperial, ea a ordonat dărâmarea templului păgân (unii cercetători vorbesc despre un Capitolium) ridicat de împăratul Adrian în anul 136 pe locul Sfântului Mormânt. După îndepărtarea pavimentului de marmură, au fost descoperite Mormântul Domnului Iisus, stânca Golgotei, cele trei cruci și mai multe cuie din Crucea Domnului.

Identificarea Crucii Domnului Iisus Hristos a fost posibilă prin învierea unui mort. După cum ne spune Sinaxarul: „și se așezară Crucile pe mortul acela câte una pe rând, iar când au pus Crucea lui Hristos, îndată mortul a înviat și s-a sculat viu cu puterea Dumnezeiești Cruci a Domnului”. Această minune ne amintește că puterea Crucii izvorăște din Învierea lui Hristos și că moartea a fost biruită prin jertfa lui Hristos.

Sfânta Elena a împărțit cinstitul Lemn, luând o parte cu ea la Nicomidia, împreună cu sfintele piroane (cuie), iar cealaltă parte a pus-o într-o raclă de argint și a dat-o episcopului Macarie al Ierusalimului (312-334) spre păstrare, pentru a putea fi cinstită de toți care vor ajunge în Țara Sfântă.

Pe Locurile Sfinte descoperite, Sfânta Elena a ctitorit, așa cum relatează istoricul Nichifor Callist în Istoria bisericească, mai multe lăcașuri de cult: „Împărăteasa Elena, construind un lăcaș impresionant de bogat la mormântul Învierii, pe Dealul Căpățânii, astfel încât să nu-i lipsească nimic din tot ce ține de frumusețe și mă--

[1] *Sfântul Teofan mărturisitorul, Cronografia, (Părinți și Scriitori Bisericești 7), traducere, note și studiu introductiv de Mihai Țipău, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2012, p. 47.*

reție, a numit Biserica «Noul Ierusalim», și ca o amintire a acelui vechi și dispărut templu. Din propria sa inițiativă și cheltuială, ea a mai ridicat cu măreție alte două biserici: una la Betleem, în jurul peșterii unde S-a născut Hristos; aceasta se află la șase mile depărtare de oraș, unde a cuprins în altarul de jos ieslea și dumnezeiasca peșteră; iar cealaltă (biserică) pe Muntele Măslinilor, pe vârful muntelui, acolo unde Hristos, lăsându-Și ucenicii, S-a înălțat la ceruri. A mai ridicat și un alt lăcaș măreț în locul numit Ghetsimani, închinat Născătoarei de Dumnezeu, unde a cuprins și a protejat în siguranță, în interiorul altarului, dătătorul de viață mormânt al acesteia" [2].

Sfânta împărătească Elena a trecut la Domnul la scurt timp după pelerinajul din Țara Sfântă, în anul 329 sau 330 (după unii istorici chiar 336), probabil la reședința imperială din Nicomidia, la vârsta de 79 sau 80 de ani, avându-l alături pe fiul său, Constantin.

După cum ne spune Eusebiu de Cezareea în lucrarea sa De Vita Constantini [3]4, trupul Sfintei Elena a fost dus la Roma, unde a fost depus cu onoruri imperiale în mausoleul de pe antica Via Labicana, construit de Constantin cel Mare între anii 326 și 330, lucru confirmat și de istoricul Nichifor Callist: „Când i s-a apropiat sfârșitul, s-a săvârșit din viață în Roma la vârsta de 79 de ani, rămânând cu o amintire binecuvântată și lăsând multe sfaturi fiului ei, în ultimele sale cuvinte, despre o viață cucernică. Chiar și după moarte s-a bucurat de o foarte mare cinste, așa cum se cuvenea uneia care trăise atât de plăcut lui Dumnezeu.

A fost înmormântată în afara cetății Romei, fiind depusă într-un sarcofag de porfir într-un templu rotund. După doi ani, împreună cu sarcofagul, a fost adusă la Constantinopol și a fost prima înmormântată în mormintele imperiale ale Sfinților apostoli, fiind cinstită de atunci, după cum se cuvine, cu strălucite pomeniri și privegheri" [4].

Ornamentația cu motive preponderent militare a sarcofagului, nepotrivită pentru înmormântarea unei femei, i-a condus pe cercetători la ipoteza că inițial sarcofagul a fost confecționat pentru Constantin cel mare însuși sau pentru soțul Sfintei Elena, Constantius Chlorus.

---

[2] *Nicephorus Callistus Xanthopulus, Historia ecclesiastica, VIII, 30, în: PG 146, 112-113.*

[3] *Eusebiu de Cezareea, Viața lui Constantin cel mare, III, 46, (Părinți și Scriitori Bisericești 14), traducere și note de Radu Alexandrescu, studiu introductiv de Prof. Dr. Emilian Popescu, Editura IBMBOR, București, 1991, p. 143.*

[4] *Nicephorus Callistus Xanthopulus, Historia ecclesiastica, VIII, 31, în: PG 146, 117-120.*

În vremurile tulburi de la sfârșitul Imperiului Roman de Apus, pentru a se evita profanarea de către barbari, sarcofagul a fost ascuns în catacombele Sfinților Petru și Marcelin, care se aflau în aceeași zonă.

Mai târziu, probabil în secolul al XI-lea, sarcofagul a fost dus la Vatican, iar după renovarea Vaticanului din secolul al XVIII-lea (1777), a fost așezat în muzeele Vaticanului, unde se află până astăzi.

Trupul Sfintei Elena însă nu se mai găsește de multă vreme în sarcofag. Sfintele moaște au fost transferate de la Roma la Constantinopol - Noua Romă. Însă, în anul 1211, cavalerii cruciaţi apuseni, care au ocupat Constantinopolul (1204-1261) au luat cea mai mare parte din moaștele de la Constantinopol și le-au dus la Veneția, unde se află până astăzi, în biserica romano-catolică închinată Sfintei Elena (la Chiesa di Santa Elena).

Timp de opt secole, sfintele moaște aflate în Veneția nu au mai fost scoase în pelerinaj, dar, în anul 2017, au fost duse spre cinstire la Atena, Grecia fiind prima țară ortodoxă care a primit această binecuvântare.

Acum, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, România devine a doua țară ortodoxă în care poposesc sfintele moaște, ele fiind aduse la Mănăstirea Pantocrator din

Episcopia Alexandriei și Teleormanului pentru perioada 30 aprilie - 8 mai 2025, unde se află și un fragment din moaștele Sfintei mironosițe Maria Magdalena.

Este o mare bucurie pentru noi că în această zi, 30 aprilie, sfintele moaște poposesc pentru câteva ore în Catedrala Patriarhală din București, ocrotită tocmai de Sfinții împărați Constantin și Elena, oferindu-ne astfel prilejul de a ne închina cu evlavie și de a primi binecuvântarea acestei mari sfinte „întocmai cu apostolii”.

Sfânta împărătească Elena ne-a lăsat o moștenire spirituală de o valoare inestimabilă. Prin exemplul său de credință, evlavie și dărnicie, ea reprezintă pe conducătorii creștini, ctitori de biserici și binefăcători ai poporului. Prin pelerinajul ei la Locurile Sfinte pentru descoperirea Sfintei Cruci, ea este primul pelerin creștin în Țara Sfântă care arată importanța căutării și venerării locurilor și obiectelor sfinte din viața Domnului Hristos și din viețile sfinților.

Prin aflarea Sfintei Cruci, Sfânta Elena ne-a oferit un simbol concret al biruinței lui Hristos asupra păcatului și a morții. Iar prin ctitorirea bisericilor la Locurile Sfinte, ea a pus bazele unei tradiții de pelerinaj care continuă până astăzi.

Vă îndemn, așadar, iubiți credincioși, să vă apropiați cu evlavie de sfintele moaște ale Sfintei împărătese Elena, să-i cereți mijlocirea pentru nevoile personale și pentru binele Bisericii și al țării noastre, și să urmați exemplul ei de credință și dărnicie.

Să ne rugăm ca, prin mijlocirea Sfintei împărătese Elena, Hristos Domnul cel Înviat să ne întărească în credință și să ne umple de bucuria Învierii Sale, spre slava Sfintei Treimi și mântuirea noastră.

Hristos a înviat! Adevărat a înviat!

† Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Cuvânt rostit la întâmpinarea moaștelor Sfintei împărătese Elena, în Catedrala patriarhală Sfinții împărați Constantin și Elena, în Anul Centenarului Patriarhiei Române și al aniversării a 1700 de ani de la Sinodul I Ecumenic de la Niceea, miercuri, 30 aprilie 2025.

Moaștele Sfintei împărătese Elena au poposit la Catedrala Patriarhală - Galeria foto

BASILICA.RO

BASILICA.RO

BASILICA.RO

HRISTOS
INVIAT
BASILICA.RO

HRISTOS A ÎNVIAT
BASILICA.RO

BASILICA.RO

Sfinții Împărați Constantin și Elena
BASILICA.RO

BASILICA.RO

Sursa:
https://basilica.ro/moastele-sfintei-imparatese-elena-au-poposit-la-catedrala-patriarhala-galeria-foto/

Întâmpinarea moaștelor Sfintei împărătese Elena la Mănăstirea Pantocrator

Filip Hristofor Cane
- 30 aprilie 2025

Live: Aducerea în România a moaștelor Sfintei împărătese Elena - Mănăstirea Pantocrator:
https://www.youtube.com/watch?v=6mC4wFVPGfc

***

O delegație din Veneția a adus, în seara zilei de 30 aprilie 2025, la Mănăstirea Pantocrator din Drăgănești-Vlașca, județul Teleorman, racla ce adăpostește moaștele întregi ale Sfintei împărătese Elena, mama Sfântului împărat Constantin cel mare.

Delegația a fost întâmpinată de Preasfințitul părinte Galaction, episcopul Alexandriei și Teleormanului, împreună cu părintele arhimandrit Serafim Baciu, vicar administrativ al Episcopiei Alexandriei și Teleormanului, părintele arhimandrit Sebastian Serdaru, starețul mănăstirii, alături de obștea mănăstirii și de numeroșii pelerini veniți să se închine.

Acest eveniment este prilejuit de hramul de primăvară al așezământului monahal, închinat Duminicii Femeilor mironosițe, 4 mai.

În continuare, a fost săvârșită o slujbă specială la Altarul de vară al mănăstirii de către Preasfințitul părinte Galaction, episcopul Alexandriei și Teleormanului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

La finalul slujbei, Preasfinția Sa a subliniat că aducerea în România a moaștelor Sfintei împărătese Elena, cu prilejul Anului Centenar și al hramului Mănăstirii Pantocrator, reprezintă o bucurie duhovnicească deosebită, un moment în care fiecare dintre noi se întâlnește cu Dumnezeu prin sfinții Săi.

„Este o aleasă bucurie să mărturisim într-un singur glas minunea care a însuflețit generațiile de creștini de-a lungul timpului și pe care sunt întemeiate credința și nădejdea fiecăruia dintre cei care au primit botezul creștin, implicit a noastră, a celor care suntem astăzi aici, la ceas de sărbătoare. 2025 a fost declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române «Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române» și «Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea» în Patriarhia Română. Aceste două aniversări au o semnificație deosebit de importantă pentru spiritualitatea și demnitatea noastră națională. Se cuvine să aducem alese mulțumiri prea fericitului părinte patriarh Daniel, care a binecuvântat și sprijinit cu grijă părintească fiecare etapă a dialogului purtat cu autoritățile bisericești din Italia și cu cele civile din România. Ne îndreptăm recunoștința și către Excelența Sa, Francesco Moraglia, patriarhul Veneției, care a manifestat o deschidere și o apreciere deosebite față de demersul făcut de responsabilii Sfintei Episcopii a Alexandriei și Teleormanului”.

De asemenea, părintele Don Gianmatteo Caputo, delegatul pentru bunurile culturale și construcțiile de cult al Patriarhiei Veneției, a transmis mesajul excelenței sale Francesco Moraglia, care a evidențiat importanța istorică a prezenței sfintelor moaște ale Sfintei împărătese Elena în România cu prilejul împlinirii a 1.700 de ani de la convocarea Primului Sinod Ecumenic și în contextul Centenarului Patriarhiei Române.

„Astăzi trăim împreună un moment istoric, fiindcă după mai bine de opt secole în care moaștele mamei împăratului Constantin au fost păstrate și cinstite la Veneția, ele părăsesc pentru a doua oară Italia, pentru a ajunge în mijlocul poporului român. Pentru Biserica venețiană, acest pelerinaj este un dar de rugăciune, dialog și împărtășire a valorilor spirituale care ne unesc. Este o oportunitate de reînnoire a credinței noastre, un îndemn la slujire, la iubirea față de aproapele și la o primire căld-

uroasă și plină de dragoste. Prezența fizică a sfintelor moaște are o puternică valoare simbolică, istorică și spirituală, deoarece ne reamintește frumusețea întâlnirii în Hristos, Cel care este izvor de pace și unitate”, a transmis prelatul catolic.

La rândul său, părintele stareț Sebastian Serdaru a vorbit despre prezența sfinților în viața credincioșilor, subliniind că aceștia nu sunt doar modele de urmat, ci prezențe vii, care mijlocesc pentru noi înaintea lui Dumnezeu. „Aducerea în România și mai ales la Mănăstirea Pantocrator a moaștelor Sfintei împărătese Elena, în contextul hramului mănăstirii, închinat Sfintelor Femei mironosițe, între care se numără și Sfânta Maria Magdalena, ocrotitoarea așezământului monahal, reprezintă o binecuvântare deosebită, prin care Dumnezeu Se face simțit în mod tainic în mijlocul poporului Său.

Între Sfânta Elena și Sfânta Maria Magdalena există o legătură duhovnicească profundă, întrucât ambele sunt femei care și-au mărturisit credința, care s-au pus în slujba lui Hristos cu curaj și devotament. Virtutea care le unește este râvna, o iubire arzătoare pentru adevăr, pentru Biserică și pentru Hristos. Această râvnă le-a făcut pe amândouă să își dedice viața unei misiuni sfinte: Sfânta Maria Magdalena, ca martoră a Învierii și vestitoare a veștii celei bune, iar Sfânta Elena, ca descoperitoare a lemnului Sfintei Cruci și sprijinitoare a creștinătății în vremuri de început”.

De asemenea, părintele vicar Serafim Baciu a evidențiat rolul profund pe care sfinții îl au în viața credincioșilor, arătând că prezența moaștelor lor în mijlocul comunității este mai mult decât un simplu eveniment, este o adevărată binecuvântare. „De mai mulți ani, cu prilejul hramului de primăvară închinat Sfintelor Femei mironosițe, mănăstirea noastră are bucuria de a primi, spre închinare, moaștele unor mari sfinți ai Ortodoxiei. Sfinții sunt «oameni cerești și îngeri pământești», mijlocitori neobosiți pentru cei care îi cheamă cu credință, grabnici ajutători și stâlpi ai adevărului dumnezeiesc. Anul acesta, ne-a fost dăruită o bucurie aparte, prin aducerea moaștelor Sfintei împărătese Elena, o figură luminoasă a creștinătății, a cărei viață a fost marcată de râvnă, credință și dragoste pentru Dumnezeu. Prin venirea moaștelor Sfintei Elena, credincioșii sunt invitați nu doar să se închine, ci să intre într-un dialog tainic cu Dumnezeu, prin mijlocirea uneia dintre cele mai iubite sfinte ale Bisericii, care a pus început bun unei epoci de lumină pentru creștinătate”.

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

ZIARUL LUMINA

Sursa:
https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/stiri/intampinarea-moastelor-sfintei-imparatese-elena-la-manastirea-pantocrator-197575.html